

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAI

Bepartyvis Darbo Zmonių Laikraštis

„Argentinos Lietuvių Balso“ redakcijos ir administracijos reikalais kreipkitės šiuo vardu ir adresu: Sr. Stasys Stabinskas, Calle Anchorena 85, dep. A, Buenos Aires

Periodico Lituaniano Independiente en la Republica Argentina. Representa 38.000 lituanos en el mismo pais, y mas de 100.000 en la America Latina. Director St. Stabinskas

Prenumerata: Argentinoj ir visoj Amerikoje metams 3 pesai, pusei metų 2 p.; užsieny, Lietuvoj ir kitose šalyse, metams 2 doleriai. Atskiro numerio kaina 10 centavų.

Nr. 10

Buenos Aires Rugsėjo (Setiembre) 18 d. 1929 m. Išėina 1 ir 15 kas mėnuo

I metai

Pasauliniai įvykiai

Francijos-Vokietijos karo sąjunga. Prancūzų laikraštis „Aveair“ praneša, kad Prancija su Vokietija beveik jau susitarusios apie sudarymą tarpu savy stiprios karo sąjungos, apsiginimui savo valstybių Europoje sienų. Ties sąjungos valdyba busianti sudaryta iš Prancijos ir Vokietijos generolų.

Ugniekālnis „Etna“ veikia. Sicilijos saloje staigiai pradėjo verstis lava iš ugniakalnio „Etna“. Iš artimų kaimų gyventojai bėga palikdami visą savo turtą; yra žmonių ir sužeistų nuo verdančios lavos užtiškimo.

Sibire baltagvardiečiai veikia. Amuro srity susikongregavo apie 20.000 rusų baltagvardiečių su karininkais ir patrankomis. Valstiečiai laikosi pasyviai. Sukilėliai žada paskelbti nepriklausomą Rytų Sibiro respubliką. Usuvijako geležinkelis suardytas todėl SSSR vyriausybei labai apsin kintas pristatymas kariuomenės i minimą sritį.

Palestinaj jau ramu. Karėje arabų su žydais yra daug užmuštų ir sužeistų. Anglų kariuomenei vos pavyko numalšinti kovojančius. Vietomis prisėjo malšinti bombomis mėtant iš orlaivių.

Dvi savaites ore. Suv. Amerikos lakūnas St. Luis Robin pasiekė naują ilgo laikymosi ore rekordą. Jis su savo orlaiviu išsilaikė ore 400 valandų. Aviatorius laimėjo 31.255 dol. dovanų.

Egiptas gauna nepriklausomybę. „Daily Telegraph“ praneša, kad Anglija pripažino Egiptui visišką nepriklausomybę ir atšaukia savo kariuomenę iš Egipto valstybės, paliekama tik Sueso kanalo srity. Anglija pasiūžada sudaryti su Egiptu apsigynimo sutartį ir paskirti Egiptan savo atstovą.

Gaisras S. Amerikoje. Naujorke š. m. 2/VII įvyko Veskonsino valstybėj milžiniškas miško gaisras, kuris apėmė 29 mylių plotą. Sudegė visai keliata mažų miestelių. Gaisrą gesino iš 10.000 žmonių gaisrininkų komanda.

Rumun'ja demokratėja. Rumunijos parlamentas priėmė laisvės sąžinės įstatymo pakeitimą. Atmainyti visi apribavimai, kurie lietė žydus ir nustatyta visiška sąžinės laisvė. Naujuoju įstatymu leidžiama piliečiams būti be jokios tikybos, o taipgi laisvai išstoti iš viešpatuojančios bažnyčios.

SSSR Kinijos konfliktas. Shangajaus (Chinija) žiniomis, Kinijos reikalų ministeris pareiškė spaudos atstovams, kad SSSR Kinijos konflikto išsprendimas nei kiek nopusistūmėjo pirmyn, nes sovietai reikalauja, kad Rytų Sibiro geležkelio aukštieji rusų valdininkai vėl užimtų senasias Rytų Sibiro geležkelio tarnybos vietas. Chinų vyriausybė negali su tuo sutikti, nes ji nepasitiki Sovietų Rusijos valdininkais.

Triukšmingas žiemos sezono užbaigimas!!!

D-ja „LIETUVA“ 19 d. SPALIŲ MĖN. salėje „JOSÉ VERDI“ A L M I R A N T E B R O W N Nr. 736, Boca, rengia linksmą vakarą. D-jos artistai suvaidins NEPAPRASTAI JUOKINGA TRIJŲ DIDELIŲ VEIKSMŲ KOMEDIJA „N E R V A I“. JUOKAI, JUOKAI, JUOKAI iki ASARU!!! Si komedija statyta Valstybės teatre, Pietų Amerikoje pirmą kartą. Vakarą nuo pradžios iki galui bus labai linksmas ir su įvairiais pamarginimais.

PRADZIA lygiai 9 val. vak. ĖJIMAS VYRAMS \$ 1,50; MOTERIMS \$ 1.

D-jos „Lietuva“ Valdyba.

Kas girdėti Lietuvoje

Zemės reforma keiciama.

Ministerių kabinetas svarso žemės reformos pakeitimo projektą. Svarbiausia pakeitimo esmė, kad žemės norma padidinama dvarininkų naudai nuo 80 iki 150 hektarų vienai šeimai. Labai apgailėtina, kad daug mūsų atkariavusių savo krauju Lietuvos žemes nuo lenkų dvarininkų, negalės patys ja naudotis bet turės gražinti Lietuvos priešams lenkams, o tikri Lietuvos sūnūs—giūėjai vėl turės pastariesiems tarnauti.

Perkūnas bažnyčias griaua.

„Lietuvos Aidas“ rašo, kad rugpiučio iš 8 į 9 dieną naktį perkūnas trenkė į Telsių bažnyčią. Didelių nuostolių nepadarė, tik gerokai apgriovė bokštą.

Nauji konsulatai.

Nuo 1930 metų pirmos dienos sausio atidaromi nauji Lietuvos konsulatai Kanadoje ir Pietų Afrikoje.

Kauno miesto darbai

Prie Kauno miesto valdybos kanalizacijos darbų dirba apie 400 darbininkų. Uždirda nuo šešių iki devynių litų dienai. Dirba 8 valandas. Tačiau bedarbių daugybė ir prie kiekvienos dirbtuvės randasi laukiančių darbo.

Susalus žemė

Amžinai sušalusios žemės randaime apie 3.500.000 ketvirtainių mylių siaurinėj ir rytinėj Sibiro dalyj. Kaikuriuose vietose šalimas siekia 500 pėdų. Temperatura čia nėra niekad aukščiau šilimo punkto.

Sis reiškinys aiškinamas dvejopai. Viena, kad tai ledynų gadinės palikimas; antra — vietinis klimatas pamažu išaldė žemę.

Neina diktatoriaus „parlamentan“

Ispanų liberalų lyderis Romanos atsakė priimti Primo pe Riveros įteiti diktatoriaus sukurtąjį Tautos Susirinkimą. Buvusis ministeris pirmininkas Alchuzemas ir buvusis kortesų (parlamento) pirmininkas grovas Bugaljai taip pat atsakė dalyvauti Primo be Riveros „parlamente“.

Aukso gysla

Prancūzų laikraščių pranešimu, vakarų Prancūzijoje atrasta aukso gysla. Vienoje rūdos tonoje randa ma iki pusantro kilogramo aukso.

Kielcų kalėjime, Lenkijoje, įvyko peštynės tarp kalinių ir kalėjimo administracijos. Yra daug sužeistų.

Angliskas iskasas murzina

Palangoje vienos gintarų iskasbos tekstas, kuris parašytas anglų kalba, rastas iš nakties užteptas.

„Tautos Kelias“ rengiasi kariauti

„Tautos Kelias“ paskutiniame numeryj įdėjo ilgoką straipsnį kuriame reikalaujama, kad be karo mokyklos dar būtų įkurta karo gimnazija. Tikrai originalus fašistinis išradimas.

Plečkaitis sulaikytas

Eidkūnų pasienyje sulaikytas vokiečių policijos J. Plečkaitis su 7 savo draugais. Pas juos rasta 12 granatų, du kulkosvaidžiai ir kelias revolverių. Manoma kad tai buvo pasirengęs atentatui prieš prof. Voldemarą, kuris grįžo iš Berlino traukiniu. Tačiau Plečkaitis tą užginčina, o aiškinasi jis vykęs aplankyti savo tėviškę ir iš ten norėjęs imigruoti Argentinon.

Didėja pieno pramonė

Staulių apkr. Burbinų kaime neseniai įsisteigė pieno nugriebimo punktas. Atsirado 34 pieno statytojai. Darbas nugriebimo punkte eina tvarkingai, dėl to galima laukti, kad ši įmonė suteiks ūkininkams nemažą naudos.

Kinų pramogos.

Mėgiamiausia kiniečių pramoga vasaros metu yra savotiškas „cukrinis“ žaidimas. Lošėjai susėda ratūr kiekvienas padeda prieš save gabalą cukraus. Paskui deda į banką atitinkamą sumą pinigų ir laukia, kol ant vieno cukraus gabalo atsitupia mūšė. Tas, ant kurio cukraus gabalo nutupia mūšė, išlošia visus pastatytus į banką pinigus.

Senovės vagys

Anglijos mokslininkai - archiologai, darydami tyrinėjimus viename senoviskame mieste, pastebėjo vagystės pėdsakus, kuri buvo padaryta, kaip spėjama, prieš 3.000 metų. Vieno namo griūvėsios buvo rasti rūpestingai paslėpti brangūs karoliai. Tuo tarpu iš viso ko matyt, kad ten gyveno neturtinga moteris. Ji pavogė ir paslėpė tas brangenybes, kurios ir išgulėjo po griūvėsiais 3.000 metų.

Tarptautinis astronomijos biuras Kopenhagoje praneša apie pasirodymą naujos kometos, kurią galima matyti vidurnaktį tarp Saulio ir Ožio žvaigždynų. Šiuo pranešimu sudomėjo viso pasaulio astronomai, kurie stengiasi išaiškinti to dangaus kūno kilmą ir kelius.

Daugiau draugiskumo

Zmonija išsivystė iš šeimų į gimes iš giminių į tautas. Todėl juo mažesnė tauta, tuo didesnis jos narių būdas, temperamentas, papročių ir net instinktų panašumas. Reiškia mažos tautos individumų tarpe, turėtų būti nepaprastas draugiškumas ir net broliškumas.

Mūsų tauta gana maža, det mūsų tautiečių tarpe minimos ypatybės labai silpnai apsieiškia. Jau nekalbant apie gyvenančius Lietuvoje, bet ir išeivijoje mažai matosi. Neminėdami mūsų emigrantų kitose šalyse, paliesime vien Argentina, o daugiausia Buenos Aires miestą ir apilinkę. Čia tai jau labai mažai draugiškumo lietuvių tarpe sutiksime. Čia, vieton vienas antram padėti, dauguma stengiasi pakenkti, apšmeižti ir panašiai. Seniau atvykusieji jau pramokę keliata žodžių kastizanska, žinodami „si“, „bueno“, „claro“, jau didžiuojasi prieš naujai atvykusius ir pajuokia pastaruosius, kad tie nemoka vietinės kalbos, nežino vietinių papročių ir tt.

Jeigu kuris ir žino kokį darbą, tai labai retas naujai atvykusiam padeda jį gauti, bet greičiausiai pasako: „Tegul gringa pats sužino kur vėžiai nakvoja, ir panašiai“.

Kulturingų tautų emigrantų tarpe to nesimato. Ten naujai atvykusius savo tautiečius stengiasi visokiais būdais aprūpinti kuo geriausiu darbu ir visi juos skaito savo svečiais. Delto geresnius darbus užima anglai, vokiečiai ir prancūzai, kad jie visi už vieną ir kiekvienas už visus rūpinasi.

Mes tik mokam tarpusavy neapykantą sėti, pravardžiuodami vieni kitus fašistais, komunistais ir pana-

šiai. Neva komunistų čia tik mažą saujalę teatrasime, o fašistą — kažin ar su žiburiu beatrastume, nes fašistams nėra reikalo bėgti iš Lietuvos, kurioje jie dabar privilegijuotais piliečiais yra laikomi.

Situos nenormalumus turėtų taisyti mūsų vietinės organizacijos, nežiūrint kokio jos politinio nusi-statymo tebtūt. Tik apgailėtina, kad jos daugumoje, turbūt del gražumo, įrašė į savo įstatų kultūros švietimo paragrafus, o užsiima lietuvių vienybės ardymu ir sėjimu pastarųjų tarpe neapykantos.

Bereikalo nekurię šliejasi prie vietinių piliečių organizacijų, tikėdami tuom daug pelnyti. Toki labai apsirinka. Jūs būsite jiems geri, kol mešką padėsite sugauti, o kai prisėis jos odą ir mėsą dalintis, tai džiaugsitės jei smaigalį uodegos gausite. Nes svetimtautis, nors būtų internacioliškiausias, vistiek jis saviškias pirma aprūpins, o kitataučiams atiduos tik likučius, jeigu toki bus; bet jeigu toki nebus, tai ir be nieko prisėis palikti. Tą rašantis šį straipsnį, nekartą pergyveno praktikoje ir, man rodos, daugumas tą patvirtins.

Baigdamas turiu priminti apie vakarų rengimo konkurenciją. Daug kartų pasitaiko, kad kartu rengiami Buenos Aires trys lietuviški vakarėliai, ir visi trys finale — turi deficitą. Kas gi čia uždriba? Ugi salių savininkai ir alaus bravorai. O mūsų organizacijų kišenius lieka skylė venteliacijai. Zinokite, jeigu mes tarpe savęs pešimės, tai kitataučiai kraustys mūsų kišenių ir juoksis iš mūsų. O mes būdami ubagais, dar daugiau suubagėsim.

J. Vaišvyla.

Pragaro (peklos) kilmė

Jeruzolimo užmiesty, pietų pusėje, yra didelė ir gili dauba „Hinnom“ vadinama. Ta dauba minima biblijoj vardu „Tophet“ ir „Gohenna“, reiškia pekla arba pragaras. Ton daubon įkritus, negalima be pašalinės pagalbos išlipti; žiūrint iš viršaus į dugną matosi kokia tai neįjauki juoda giluma. Delto tų laikų prietaringieji žydai išgalvojo, kad toje dauboje gyvena piktasis dievas „Meloch“. Išvengimui jo keršto ir rūstybės, žydai ten mesdavo įvairias gyvas ir negyvas aukas ir maisto produktus. Buvo ir tokių fanatikų, kurie mesdavo aukoms savo mažus kūdykius ir būdami viršui daubos krantų, meldavosi dievo „Melocho“ nerūstauti.

Vėliau toje vietoje duvo laikomi žydų paimti karo belaisviai. Kadangi ta dauba buvo nuo senovės uošvari, o suvarius keleta tūkstančių pasidarė dar nešvaresnė, tai pradėjo plėtotis įvairios užkrečiamos ligos, kurios virtusios epidemijos charakteriu kirtu šimtus ten buvusių belaisvių. O pastarųjų lavonai nebuvo laidojami, bet likdavo vietoje gesti. Tas sudarė labai didelį

dvokimą, kad apilinkės gyventojai negalėdami pakešti, privežė ton daubon didžiausias krūvas malkų, kurias apliejo siera su smala ir uždegė. Tuomet tai buvo didžiausi vaitojimai klišmai ir dantų griežimai ten buvusių belaisvių. Juodų dūmų kamuoliai vertėsi iš tos daubos lydimi baisiausiais riksmiais degančių žmonių. Tai bausis reginys, kokį tik galima persistatyti. Delto nebereikalo ir praminė tą daubą „Tophet“ (pragaras).

Ta vieta pasidarė baisi apilinkės gyventojams. O prietaringi žydai išgalvojo visokias nesąmones, būk ten matydavo įvairius vaiduoklius ir velnius.

Pro tą vietą dar ir dabar bijo praeiti nakties metu prietaringi žydai. Nes įvairios žmonių apie tą daubą pasakos, supintos iš įvairių melagysčių virto legendariniai baisiais atsitikimais. Delto ir krikščionių kunigai psnaudojo tas baisias pasakas savo baillųjų „avelių“ gaudinimui. Tą viską šiek tiek pataisė, paįvairino ir iš to sutvėrė pragarą nubaudimui „griešninkų“ po mirties.

Naujanybės

Ir mirdamas vogė

Romoje automobilis, kuriame važiavo vienas Vatikano pralotas, suvažinėjo kaž kokį praeivį. Praeiviui sulaužė abidvi kojas ir smarkiai sužeidė. Važiavęs pralotas pernešė jį kitan automobiliu ir nuvežė ligoninėn. Pralotas išėjęs iš ligoninės pastebėjo, kad žuvo jo pinigine su žymia suma pinigų. Jis pranešė policijai, kuri iškračiusi jau bemirštantį suvažiuėtąjį atrado pas jį praloto piniginę su visais pinigais. Paaiškėjo, kad sužeistasis buvo profesionalas vagis, delto ir mirdamas neiškentė nevogęs.

Motery sijonai pasiaurės

Paryžiaus žymiausia madų firma, ruošia naują madą moterų rūbams. Kiti rūbai nedaug tepasikeis, tik sijonai bus labai siauri. Jie bus taip siauri, kad net sunku bus atsisėsti. Tačiau naujiems sijonams ruošiamas tystanti medžiaga.

Ivairūs laidojimo papročiai

Lietuviai senovėje, laidodami numirėlius, dėdavę į karstą žirkles, kap palaiduotasis, reikalui esant, galėtų nukirpti giltinei liežuvį. Mahometo garbintojai visuomet numirėlius laidoja be karstų.

Australijos vietiniai gyventojai suriša lavonni rankas ir ištraukia iš pirštų nagus,—bijo, kad mirusis neišsikastų iš kapo.

Airiams mirus, seniau, namuose grieždavo muzika, kad piktasias dvasias iš namų išvytų.

Indijoj prieš kelis šimtmečius moterys būdavo sudeginamos prie vyro kapo ant laužo. Tuo moterys įrodydavo savo vyrui ištikimumą, meilę, pasišventimą.

Senovės stačiatikiai mirusiam įduodavo raštelį su linkėjimais, kurį jis turis atiduoti šv. Petruui prie dangaus vartų.

Ledai—karaliskas valgis

Siandien taip populiarūs ledai, pasirodo, pasauliui jau ne naujiena. Dar prieš 3000 metų kiniečiai jau mokėję jų pasigaminti.

Iš Kinijos ledus gaminti išmoko ir išmokė europiečius Marco Polo.

Didelis ledų mėgėjas buvo Anglijos karalius Karolis I. Jis mokėjo didelę algą savo virėjui prancūzui de Mirco, kuris mokėjo gaminti įvairius labai skanius ledus. Bet de Mirco neturėjo teisės kam nors pasakyti ledų gaminimo paslaptį. Tik mirus karaliui ledai įgijo Anglijoj visuotinos pilietybės teises. Italijoj pirmasis ėmė gaminti ledus iš vaisių garsus kulinarijos meistras Cultelli 1660 metais. Su Katrina Medicci ledai nukeltavo ir į Prancūziją, kur labai išsiplatino. Pradžioj juos pardavinėjo tas pats Cultelli savo kavinėje, bet po keleto metų jį jau buvo bent 250 Paryžiaus kioskų ir kavinių.

Laikui bėgant imta gaminti ledai ir iš pieno. Vienoje per iškilmingus pietus suruoštus Marijai Antuanetai valgių sąrašė figuroja ištisa eilė įvairiausių ledų— su cinamonu, kriaušiu sunka, daktiliais ir kt.

Kiek matyt, ankščiau ledai buvo tik privilegijuotoms klasėms teprieinami, o siandien jau jie nuo karališkųjų stalų nusikraustę ir važinėja po gatves net pačiuose neturtinguose kvartaluose.

Argentinoj

Siomis dienomis šalies kongresas (seimas) priėmė įstatymą, kuriuo nustato visose statybos ir pramonės įmonėse 8 valandų darbo dieną; išskiriant darbą požemiuose ir tam-siose įmonėse. Pastarose nustatoma tik 7 valandų darbo diena. Viršnorminės valandos turi būti apmokamos 50 % brangiau. Sventadienį ir sekmadienį darbas apmokamas 100 % brangiau. Reiškia dvigubai. Tas įstatymas jau įteiktas Respublikos prezidentui p. Iri-gozenui tvirtinimui.

Naujas subteraneo

B-vė Anglo - Argentino imasi pastatyti naują požeminio tranvajaus liniją, Retiro Constitucion. Skubiai ruošiami tiems darbams planai, kuriuos užbaigus manoma sudaryti su miesto valdyba sutartį ir pradėti darbą.

Nauji karo orlaiviai

Nesenai gauti iš vienos orlaivių statybos firmos, Italijoje, 9 kariniai orlaiviai, kuriuos užsakė šalies karo ministerija, papildymui kariuomenės aviacijos.

ATVYKO KIPRAS PETRAUSKAS

Siomis dienomis atvyko į Buenos Aires mūsų garsus dainininkas p. K. Petrauskas, kuris gastroliuoja su „baltųjų“ rusų opera po pasaulio centrus. Tas mums labai malonu, kad turime progos ir mes vietiniai pasiklausyti savo tautos genujiaus dainavimo. Tik labai apgailėtina, kad mūsų Kipras leidžia save vadinti vietiniam laikraščiui „urso blanco“ (baltagvardietis), o ne lituano (lietuvis).

Reporteris.

Muzika senovėj.

Muzika kaipo meno šaka retai tebuvo minima viduramžiuose. Nelaimė mokslininkai neįsteigė dar aiškiai pasakyti kas dėjosi tokioj Bizantijoj arba kitose šalyse. Yra žinoma, kad muzika lošė svarbią rolę kariškuos paraduose ir karaliaus palociaus ceremonijose.

Kuomet tik Bizantijos ciecorius apleidamas Didijj Palocių, visada grodavo trūbų ir barabanų orkestra. Kareiviai eidavo į mūšį lydimi fleitų, įsakymai buvo duodami trūbų garais. Mechaniški vargonai buvo įtaisyti ciecorienės pirtyje, o auksiniai vargonai sosto kambaryje, kur būdavo priimami svetimų šalių atstovai.

Dvasiškių muzikos liekanos yra skaitlingos, bet užsilikę rankraščiai gana sunku skaityti. Jie matyt, suteikė pamatą dabartiniai rusų bažnyčios muzikai ir išvėpė dvasią daugeliui naujos galdynės kompozicijų.

Knygynas „Dainava“ gavo naujų knygų: dainų, pasakų, kaip prisivilioti mergele, sapnininkų ir t.t.

Anchorena 85 Dep. A, Capital.

KELIA LIETUVIŲ VARDĄ

S.m. rugsėjo mėn. 7 dieną Dja Lietuva salione „Jose Verdi“ Bokoje tikrai pasižymėjo surengdama grandiozinį vakarą su milžinišku vaidinimu 5 veiksmų istorinio veikalo „Karalius Lydingas“. Niekas netikėjo, kad lietuviai emigrantai sugebės pastatyti tokį didelį spektaklį, kuriame dalyvauja su orkestru ir choru virš 50 asmenų. Tačiau dėka didelės vaidintojų energijos, pasišventimui ir ištvirmei suvaidinti, neskaitant mažų trūkumų, laikai puikiai. Tas vakaras dalyvavusių lietuvių širdyse sukėlė tėvynės ir savo tautos meilės jausmus, o svetimtųjų akyse pakėlė lietuvių vardą; ne vienas sakė: nesitikėjom, kad lietuviai tokie kultūringi ir gali tokių didelių kultūros darbų atlikti.

D-ja „Lietuva“ privalo padėkoti gerb. Lietuvių jonsuliui p. Skinkiniui. Čia daugiausiai pasišventimui ir nenuilstamumui minima D-ja užsipelnė tokią garbę. Kas renge tokius didelius vakarus, tai žino kiek čia trūdo reikia pridėti rengime. O čia galima sakyti, kad p. Skinkis su savo šeimininke tik nedaugeliui padedant, viską surengė, sutaisė. Vakarą metu taipgi visi trys dirba: p-lė Skinkaitė savo žavinėiu vaidinimu puošė visą veikalo eigą, p.

Skinkienė tvarko ir veda turtingą ir didelę lioteriją, o p. Skinkis viską koordinuoja, o vaidinant veda labai atsakomą scenarijų ir režisieriaus pareigas. Nes veikalo režisierius p. Stabinskas buvo užimtas artistų grimiravimu ir vaidino didelę Karaliaus Lydingo rolę. P. Rymavičiaus choras labai puikiai sudainavo tinkamai įterptas veikalas liaudies dainėles ir atliko tautiškus žaidimus. P. Sakalauskas labai gerai sufleravo, kad visi vaidintojai liko jam dėkingi. Tvarka buvo puiki, nes ją vedė žinomas su administratoriaus gabumais p. A. Kairys. Vyriausias kontrolierius p. Patrepka iki pabaigai budriai saugojo vidutinę tvarką. Gardirobą vedė p. Daunys, kuris savo sugebėjimu greitai įteikti rubus, visus patenkino. Bilietus pardavinėjo igudęs p. Steponaitis, delto jokių trūkumų nebuvo. Bufete svečius vaišino p. Demotraitis, kurio prirengtu alučiu su skanėsiomis galima buvo gardžiai pasismaguriauti. Apie 6 valandą ryto publika skirstėsi dainuodama „Eisim broleliai namo“. Atrodė, kad visi grįžta iš vaišingojo uošvelio dvarely buvusio baliaus.

Atsilankęs.

Pigmėjų Tauta

Mathew Stirling buvo pasiūstas tirti Naujosios Gvinėjos. Jis ten išbuvo porą metų ir New Yorko žurnale „The World's Work“ paduoda įdomių žinių apie savo tyrimų rezultatus.

Naujoji Gvinėja — sala esanti netoli šiaurės Australijos kraštų tarp Australijos ir Azijos. Po Grenlandijos tai didžiausia sala, turinti 805 tūkst. kvadr. kilometrų, vadinasi, maž daug tiek, kiek Vokietija ir Prancūzija paimtos kartu. Sala per pusę priklauso olandams ir anglams, baltųjų gyventojų turi vos keliasdešimt tūkst. pakraščiuose. Vidurys dar visai mažai tėra iširtas. Stirling su savo ekspedicija, po šešių mėnesių labai vargingos kelionės per tropišką mišką ir aukštus iki 4.000—5.000 mtr. kalnus, pasiekė salos vidurį. Čia labai gražioje vietoje rado pigmėjų tautelę. Didžiausi vyrai ne aukštesni pasantro metro. Dauguma, ypač moterys apie metrą su truputi.

Prisiartinus ekspedicijai, kuri turėjo 400 žmonių, pigmėjai rodė didelį nusistebėjimo, nes baltųjų žmonių jie niekad nebuvo matę, bet nerodė jokios baimės. Net atskiri žmonės ir vaikai drąsiai ateidavo baltųjų stovyklon. Jie buvo ramūs, mandagūs ir mūsiškai tariant, santykiuos labai kultūringai. Tuojau jie atnešė dovanų kiaulę ir daugybę ananšų. Parodžius baltiems noro keisti prekes, pigmėjai atnešė savųjų. Jie čia parodė nepaprastą sąžiningumą vengdami mažiausio apgavimo.

Pigmėjai gyvena dar akmens amžių. Metalų jie visai nepažino. Jų kirviai, peiliai, ginklai buvo iš akmens, arba iš kaulo. Bet jie turėjo savo pinigų: varlių kaušukus ir daug noria emė už savo prekes tuos pinigų, negu baltųjų siūlomus plieno peilius, kirvius ir kitus metalinius daiktus. Vyrai ir moterys nešioja tikti trumpas prijuostėles iš pryšakio. Štai yra visai nuogi. Gyvena iš medžių ir šiaudų pastatytose grintelėse. Jie užsiima po truputį žemdirbyste: auginą bulves ir kai kuriuos kitus šakniavaisius. Jų akmens kirviai taip gerai padaryti, kad jie

nukerta savo kirčiais storokus medžius. Nepaisant karšto klimato, jie niekad nesimando ir labai stebėjosi matydami besimaudančius baltuosius. Labiausiai jiems patiko muilo putas ir delto už muilo gabalėlių galima buvo iš jų viską išgauti. Nepaprastą malonumą jiems sudarė bloknotų lapelių vartojimas.

Vyrai dirba sunkesnius, moters lengvesnius darbus.

Moteryų darba daug mažiau negu vyrų. Užtat, nors leista turėti kelias moteris, bet daugiau, kaip vieną, niekas, nė pats karalius neturi. Vėdybų ceremonija susideda iš to, kad vyras žmonai akmeniniu kirviu nukerta vieną pirštą. Jei jis lieka našlys, tai jis pats sau turi nusikirsti vieną pirštą. Seimos gyvena labai gražiai. Visos moterys, tekėjusios ar netekėjusios, miega vienos atskiruose kambariuose. Vagyščių, žmogžudysčių ir kitų nusikaltimų pas juos visai negirdėti. Persiskirdami su baltaisiais verkė ir prašė pasilikti.

Taip atrodo tikri gamtos žmonės, neliešti jokios civilizacijos. J. V.

PADĖKA

D-jos „Lietuva“ vardu širdingai dėkojame pp. artistams, chorisams ir visiems prisidėjusiems savo darbu prie gražaus ir iškilmingo vakaro suruošimo, kuris buvo šm. rugsėjo mėn. 7 d. Bokoje.

Taip pat širdingai dėkojame visiems paaukavusiems loterijai dovanas ar gėles, už kurias pelnas eina Tautos Namo Fondui ir visiems svečiams pagerbusiems savo apsilankymu mūsų rengimą.

D-jos „Lietuva“ Valdyba.

D-jos „Lietuva“ Valdybos padėka p. Jokubaiciui

D-jos „Lietuva“ Valdyba taria širdingai ačiū mūsų tautiečiui p. J. Jokubaiciui už suteiktą D-jai gausią auką 100 pesų. Einant D-jos įstatų § 4, raidė c/, p. J. Jokubaitis skaitosi D-jos nariu iki gyvos galvos.

D-jos „Lietuva“ Valdyba.

KAS REIKALINGA ZINOTI NORINT Į UZSIENI ISKELIAUTI

Pirma reikia žinoti, jog niekur ir niekas mūsų su pyragu nelaukia, ir niekur miltų kalnų nėra, niekur tėvelių nerasime; reikia ir tą žinoti, jog nukeliavęs kur nors į svetimą šalį bus ilgu savo tėvynės ir daug prisėis pakelt vargo, kol susidarys naujas gyvenimas. Na, jeigu jau gerai savo buklę apsvaščius ir pasirodo būtinas reikalas kur nors į tolimą šalį uždarbio reikalais iškeliauti, tai nors gerą patogią sau kelionę reikia pasirūpinti, kad kelionėje galima būtų pasilinti, o nenuvargti, kad galima būtų sudiktėti o nesuliesėti. Juk nukeliavus į svetimą šalį reikės sunkus darbas dirbti taigi reikalingas bus ir tvirtos įjegos. Kad nedaryti sau bereikalingų išlaidų ir negaišinti laiko, važinėjant pas visokius „agentus“, žinias apie savo kelionę gauti, geriausiai ir naudingiausiai bus kiekvienam kreiptis į Lietuvos Garlaivių ir Prekybos Akcijinę Bendrovę „Lietgar“. Informacijų kontora: Šiauliai, Vilniaus g-vė Nr. 191, tel. 260, kur teikiama emigrantams bei imigrantams nemokamai informacijos apie patogiausią kelionę į visas pasaulio šalis. Klausiant laiškų reikia pridėti atsa-

kymui 30 centų pašto ženklelį ir įrašyti aiškiai savo adresą. Neapmokėti pašto ženkleliais laišakai neprijimami. Gerbiamųjų lietuvių argentiniečių maloniai prašoma patarti savo giminėms ir pažįstamiems, kad jie kelionės reikalais kreiptųsi tik į virš minėtos Liudą Jakavičių, višiams žinoviai Liudą Jakavičių, per ką keliaiviai bus patenkinti ir patarėjams dėkingi.

Atsakomąsai „Lietgaro“ Šiaulių Informacijų kontoros Vedėjas:

Liudas Jakavičius.

Bukite Argentinos ukininkais PASISKUBINKIT KOL DA NEVĖLU!!

Mes parduodam pigiomis kainomis ir ilgamečiu išsimokėjimui upės Parana-Deltoje (Ziotyse), Entre Rios provinc. derlingos žemės augstose salose. Galit pirkti keli susidėję. Nusipirkę nesigailėsit, nes žemės kainos smarkiai kyla. Smulkiausias informacijas teikia CLEMENS y Cia, Sarmiento nr. 320 U. T. Avenida 33-5128.

Lietuvių Garlaivių ir Prekybos Akc. B-vė „Lietgar“

SIAULIŲ SKYRIUS, VILNIAUS G-VĖ Nr. 191, TELF. 260.

Veža ir teikia nemokamai emigrantams bei imigrantams informacijas ir pagelbą keliaujantiems į: Argentiną, Braziliją, Urugvajų, Kubą, Meksiką, Kanadą, Ameriką, Afriką, Australiją, Palestiną ir kitur. Klausiant laiškų, reikia pridėti atsakymui pašto ženklelį ir aiškiai užrašyti savo adresą. Neapsimokėti pašto ženk-laishkai neprijimami.

Atsakomąsasis kontoros vedėjas: Liudas Jakavičius.

J. Koreiva

Diplomuotas Leningrade Lietuvis Siuvėjas

Siuvu ant užsakymo naujausios mados įvairiausių rūbus. Turiu didelį pasirinkimą geriausių šiam sezonui medžiagų. Kainos visiems prieinamos. Darbą atlieku sąžiningai. Visus malonei prašau atsilankyti pas mane ir patys persitikrinsite.

Garibaldi 1319,

Boca, Bs. Aires

NEPIRKITE LAIVAKORCIŲ pirmiau nepasitarę su

BANCO HOLANDES
DE LA AMERICA DEL SUR
BUENOS AIRES

Kapitalas ir atsarga: \$ 18.750.000.

LIETUVIU SKYRIUS

25 de Mayo 81 kamp. Bmė. Mitre 300. - Bme Mitre 234.

Pas mus gausite laivakortes Lietuvon arba iš Lietuvos geriausiais laivais, su didžiausiais patogumais ir pigiausiomis kainomis.

Jokiu Pazadu

RIMTUMAS, TIKRUMAS IR PAPIGINTOS KAINOS.

Kas tai yra mūsų taupomoji kasa

SAUGOJA atyžiai Jūsų taupymus
DIDINA nuošimčiais Jūsų kapitalą
PALAIKO Jūsų pinigus visuomet paruoštus kiekvienam atsitikimui
JUMS PADEDA sutaupti pinigus pasiekimui užbriežto tikslo
PATARNAUJA visuomenei sąžiningai bėgyje daugiau nei 145 metų.

ATIDENKITE SĄSKAITA „TAUPOMOJ KASOJ“

m ū s ū

Lietuvių Departamente

Už indėlius mokama 4% metams ir gali būti paimti kiekviename — m o m e n t e —

(Pirmas Tautinis Bostono Bankas)

Sucursai Buenos Aires — FLORIDA 99

Suc. Once:
Pueyrredón 175

Suc. Avellaneda:
Av. Gral. Mitre 301

Apyvartos kapitalas m\$ñ 1.217.349.558.31

DANTISTAS MEC. S. STABINSKAS

Baigęs Buenos Aires Dentistų Akademiją priima visokius dantų darbus. Dirba dantis iš porcelėno, aukso, platinos ir tt. Aukso dantys nuo \$ 8,00⁰⁰/₁₀₀. Priimu kraujo, šlapimo etc. analizus. Peršv. Rentgeno spinduliais.

CALLE ANCHORENA 85, DEP. „A“ BUENOS AIRES

Skaitykit ir platinkit

ARGENTINOS LIETUVIU

BALSA

Prenumerata Argentinoj ir visoj Amerikoj metams 3 p., pusei m. 2 p.; užsieny met. 2 dr.. Anchorena 85, Bs. Aires.

CIA GALIMA GAUTI IR IVAIRIAUSIŲ KNYGŲ

Instituto de Clínica y Cirujia

Gydo Vidurių ir moterų ligas. Akių, ausų, gerklės ir nosies. Kraujo ir šlapinimo ir lyties organus. Gydo kiekvienos ligos specialistas. Kalba rusiškai, lenkiškai ir lietuviškai.

Priimu nuo 14 iki 16 ir 20 ir 21 val. kasdien.
Sventadieniais nuo 8 ir 9 val. ryto. Tramvajai
Nr. 12, 48, 38, 84.

Directorius Dr. Scavelzon.

Jefe klinikos prie Igoninės Muñiz. Už peržiūrėjimą 5 pesai.

LIETUVOS KONSULATO Pranesimas

Lietuvos Konsulas praneša piliečių žiniai, kad nesiregistravusieji privalo registruotis, prisiunčiant Konsulatui sekančias žinias: vardas, pavardė, gimimo vieta, paso numeris, kada ir kur pasas išduotas. Registracija alicikama nemokamai. Paso pratęsimas kainuoja \$ 2,50⁰⁰/₁₀₀.

CALLE ANCHORENA 28

BUENOS AIRES

APTIEKA „ASTER“

Chemiko-Farmaceuto MANUEL PODOLSKIO Geri ir pigūs vaistai ir kosmetikos dalykai. Priimu visokius analizus pigia kaina. Reikale prašau atsilankyti šiuomi adresu:

CALLE GORRITI 4300

U. T. Palermo 0221

Pirmoji lietuvių soferiu mokykla

KURSAS TIK

\$ 75

KURSAS TIK

\$ 75

OTTO SMITAS

Calle Vieytes 1789, Barracas Bs. Aires U. T. Barracas 0265

Povilas Kersulis

Geriausias siuvėjas lietuvis. Dailiausiai siuvu ant užsakymų įvairiausius rūbus ir pertaisau senus sulyg naujausios mados; valau ir prosinu. Visi, kas tik norite turėti naujos eilutės ar senos pataisyti, eikit pas mane. Persitikrinsite, kad pigiausia ir geriausia, tai tik pas mane.

LABARDEN 873, P. PATRICIOS, BUENOS AIRES.

Restauranas „DOS AMIGOS“ Restauranas

Kur galima pigiai ir skaniai pavalgyti pusryčius, pietus ir vakarienę. Kiekvienu porcija: mėsos, katletų, sriubos KAINUOJA TIK PO \$ 20. Propinų duoti nereikia. Užeikite ir persitikrinti. Kalbu rusiškai.

CALLE CASTELLI 357,

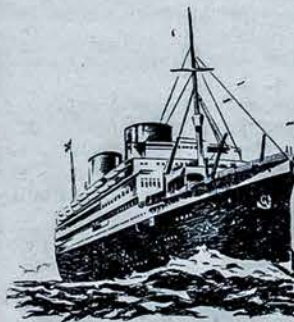
Bs. Aires.

Liétuviai

Jeigu norite keliauti patogiai; greitai ir pigiai su milžiniškais laivais Bendrovės „LA MALA REAL INGLESA“ (Royal Mal Line) kreipkitės pas

Puente Hnos

Reconquista 330, Capital

Vienintelė agentūra galinti suteikti kelionę pigiausiomis kainomis ir patogiausiomis išsimokėjimo sąlygomis.

Parsiduoda naujas restorano irengimas

Kreiptis: Calle PIEJOL 628, Caballito, Capital.